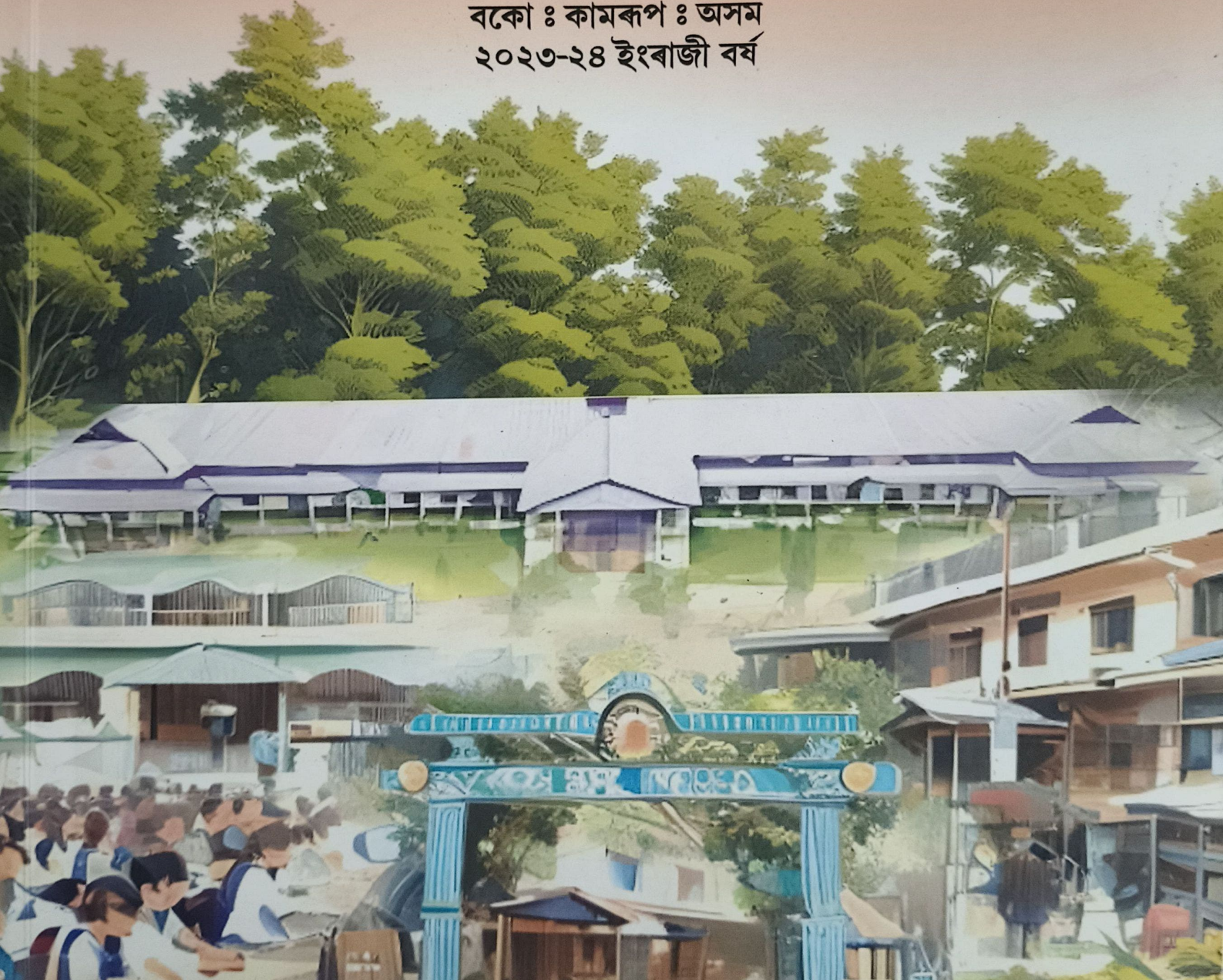

সংস্কৃত

স্মৃতিগ্ৰন্থ : হীৰক জয়ন্তী বৰ্ষ উদযাপন
জৱাহৰলাল নেহৰু মহাবিদ্যালয়

বকো : কামৰূপ : অসম
২০২৩-২৪ ইংৰাজী বৰ্ষ

PRAGNABHA : A souvenir of the Diamond Jubilee Celebration, Jawaharlal Nehru College, Boko, Kamrup, Assam, edited by Dr. Dipankar Sarma and published by Dr. Tapan Dutta, General Secretary, Diamond Jubilee Celebration Committee.

Date of Publication : 7th November, 2024

© Jawaharlal Nehru College, Boko

ISBN : 978-81-979670-4-7

Editorial Board : ADVISER

Dr. L.C. Rabha

Dr. Khirod Kr. Thakuria

CHAIRMAN

Dr. Tapan Dutta

CHIEF EDITOR

Dr. Dipankar Sarma

EDITORS

Mrs. Manjira Sarma

Dr. Alimpa Bhuyan Baruah

Gayatri Khargharia

Bapukan Saikia

MEMBERS

Ansuma Kh. Bodosia

Dr. Habibur Rahman

Mrs. Ratnamala Sarma

Miss. Bhairabi Baro

Mr. Bashistha Dev Sarma

Cover Page Design : Editorial Board

Price: ₹ 500/-

Printed at : Maliyata Offset Press, Mirza

অসমৰ জীৱ-বৈচিত্ৰ্য আৰু অস্থানীয় উদ্ভিদ

নীলাম্বী ৰামছিয়াৰী

জীৱ বৈচিত্ৰ্যই বিস্তৃত ৰূপত কোনো এটা অঞ্চলৰ সকলো প্ৰকাৰৰ পৰিস্থিতি তন্ত্ৰ তথা অণুজীৱ, উদ্ভিদ, প্ৰাণী আদিৰ প্ৰজাতি সমূহৰ লগতে জীৱদেহ গঠনৰ অণু-পৰমাণু আদি সকলোবোৰৰ বিভিন্নতাক বুজায়। ইয়াৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ বায় 'ডাইভাৰচিটি', দুটা গ্ৰীক শব্দৰ প্ৰতিফলন — “বায়স” আৰু “ডাইভাৰচিটা” যাৰ অৰ্থ একাদিক্ৰমে “জীৱ” আৰু “বিচিত্ৰতা”। অঞ্চল এটাৰ প্ৰাকৃতিক পৰিবেশৰ ভাৰসাম্যতাৰ নিয়ন্ত্ৰক হ'ল সেই অঞ্চলৰ জীৱ-বৈচিত্ৰ্য।

বৰ লুইত সহিতে বৰাক উপত্যকাই আৰম্ভি ৰখা ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ এখন অন্যতম ৰাজ্য অসম। পূৰ্ব-হিমালয় জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য হটস্পটৰ অন্তৰ্গত অসমৰ জলবায়ু তথা জীৱ-বৈচিত্ৰ্য একক আৰু অনন্য। ইয়াৰ প্ৰতিটো দিশেই নদ, নদী, পাহাৰ-পৰ্বত, খাল-বিল, জলাহ-পিটনি আদিৰে সমৃদ্ধ, যি এক অপৰূপ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰ বাহক। গ্ৰীষ্ম প্ৰধান আৰু চিৰহৰিৎ অৰণ্য, গ্ৰীষ্ম প্ৰধান অৰ্ধ চিৰহৰিৎ অৰণ্যকে ধৰি তৃণভূমি আৰু সমভূমি অৰণ্য আদি বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বনাঞ্চলেৰে অসম ভৰ-পূৰ। অসম পৃথিৱী বিখ্যাত এশিঙীয়া গড়, হলৌ বান্দৰ, সোণালী বান্দৰ, নল গাহৰি আদি ভিন্ন প্ৰজাতিৰ বন্য প্ৰাণী, চৰাই-চিৰিকটিৰ ৰম্যভূমি। ইয়াৰ ঘন হাবি-বননি, নল-খাগৰি বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ স্থানীয়-অস্থানীয় গছ-গছনি, অৰ্কিড, ঘাঁ-বন, তৰু-লতাৰে সংপৃষ্ট। চাহ খেতিৰ বাবে বিখ্যাত অসমৰ জাতীয় গছ, ফল, ফুল একাদিক্ৰমে হলং (*Dipterocarpus macrocarpus*), কাজি নেমু (*Citrus limon*) আৰু কপৌ ফুল (*Rhynchosyilis retusa*)। ইয়াৰোপৰি ভিন্ন ঔষধি গুণ সম্পন্ন উদ্ভিদ প্ৰজাতিৰেও অসম এখন চহকী ৰাজ্য। তুলসী, মহানিম, সৰ্গন্ধা, অক্ষগন্ধা, মহাভূঙ্গৰাজ, শতমূল, আদা, হালধি, মানিমুনি, ভেদাইলতা আদি বিভিন্ন ঔষধি উদ্ভিদ সমূহ আয়ুৰ্বেদিক, হোমিওপ্যাথিক তথা আধুনিক চিকিৎসা বিজ্ঞানতো ব্যৱহৃত হৈ আহিছে।

অস্থানীয় উদ্ভিদ (non-native plant) সমূহক *invasive, exotic* তথা *alien species* হিচাপেও জনা যায়। যিবোৰ উদ্ভিদ কোনো উদ্দেশ্য প্ৰণোদিত বা উদ্দেশ্যহীনভাৱে নিজৰ উৎপত্তি স্থলৰ পৰা আনি আন এখন ঠাইত স্থাপন কৰা হয় তেনেবোৰ উদ্ভিদক সাধাৰণতে সেই ঠাইখনৰ অস্থানীয় উদ্ভিদ বুলি কোৱা হয়। অসমতো এনে বহু উদ্ভিদ পোৱা যায় যিবোৰ সময়ৰ কোনো এটা কালছোৱাত অসমলৈ আমদানি কৰা হৈছিল। এই উদ্ভিদ সমূহ অসম তথা ভাৰতৰ স্থানীয় উদ্ভিদ নহয়। অৰ্থাৎ ইয়াৰ উৎপত্তি স্থান বা মূল আন কোনো ৰাজ্য, দেশ বা মহাদেশ হ'ব পাৰে। গৱেষক তথা উদ্ভিদবিদ সকলৰ মতে এই উদ্ভিদ সমূহ কোনো বিশেষ কাৰণবশতঃ বা উদ্দেশ্য বিহীন ভাৱে অসমলৈ অনা হৈছিল। উদাহৰণস্বৰূপে পানী-মেটেকা (*Eichhornia crassipes*) হৈছে ভাৰতলৈ ব্ৰিটিছৰ উপহাৰ। ১৮ শতিকাৰ শেষৰ ফালে প্ৰথম ব্ৰিটিছ গভৰ্নৰ-জেনেৰেলৰ পত্নী লেডি হাষ্টিংছে ইয়াৰ মনোমোহা ফুলৰ বাবে সৌন্দৰ্য্যবোধক হিচাপে ইয়াৰ উৎপত্তি স্থল চাউথ আমেৰিকাৰ পৰা ভাৰতলৈ আনিছিল বুলি উল্লেখ আছে।